

V&#i nh&#ng nh&#a lãnh đ&#o th&#c s&# , lãnh đ&#o g&#n li&#n v&#i trách nhi&#m tr&#&#c khi nó đi v&#i quy&#n l&#c.

Đ&#a bàn đ&#n quan h&# gi&#a lãnh đ&#o và qu&#n lý, có l&# chúng ta cũng nên bàn ti&#p m&#t khía c&#nh khác: quan h&# gi&#a lãnh đ&#o và trách nhi&#m.

Th&#&#ng, nói đ&#n lãnh đ&#o, ng&#&#i ta nghĩ ngay đ&#n quy&#n l&#c. Đó ch&# là m&#t khía c&#nh. Và khía c&#nh &#y tr&# thành tiêu chí đ&# nh&#n đi&#n b&#n l&#nh cũng nh&# b&#n ch&#t c&#a các nh&#a lãnh đ&#o: M&#t s&# ng&#&#i xem quy&#n l&#c nh&# c&#u cánh và m&#t s&# khác xem quy&#n l&#c ch&# là ph&#&#ng ti&#n. Lo&#i th&# nh&#t là nh&#ng tên ho&#t đ&#u khi đang theo đ&#u i quy&#n l&#c và là nh&#ng k&# đ&#c tài sau khi đã n&#m đ&#&#c quy&#n l&#c trong tay. Lo&#i th&# hai khá đ&#a đ&#ng, tùy theo nh&#ng m&#c tiêu h&# nh&#m t&#i: M&#t s&# ng&#&#i dùng quy&#n l&#c nh&# m&#t ph&#&#ng ti&#n đ&# làm giàu khác h&#n nh&#ng ng&#&#i s&# đ&#ng quy&#n l&#c nh&# m&#t ph&#&#ng ti&#n đ&# th&#c hi&#n các hoài bão l&#n lao và cao c&# h&#&#ng đ&#n dân t&#c, ho&#c r&#ng h&#n, nhân lo&#i.

V&#i nh&#ng nh&#a lãnh đ&#o th&#c s&# , lãnh đ&#o g&#n li&#n v&#i trách nhi&#m tr&#&#c khi nó đi v&#i quy&#n l&#c. Đ&#a đành không th&# có trách nhi&#m l&#n, càng không th&# hoàn thành các trách nhi&#m l&#n &#y, n&#u không có quy&#n l&#c. Nh&#ng quy&#n l&#c, khi đ&#ng m&#t mình, s&# là m&#t đ&#e đ&#a. Khi g&#n li&#n, hay đ&#ng h&#n, xu&#t phát t&# trách nhi&#m, thì l&#i là m&#t đi&#u c&#n thi&#t. B&#i v&#y, ranh gi&#i gi&#a quy&#n l&#c và trách nhi&#m r&#t m&# h&# . T&# góc đ&# tâm lý, ng&#&#i có tinh th&#n trách nhi&#m bao nhiêu càng ham h&# quy&#n l&#c b&#y nhiêu. S&# khác bi&#t n&#m &# hai ch&# : m&#t, &# m&#c đ&# &#u tiên: ng&#&#i thì &#u tiên cho trách nhi&#m; ng&#&#i khác thì &#u tiên cho quy&#n l&#c; và hai, &# góc đ&# hành x&# : ng&#&#i thì hành x&# quy&#n l&#c m&#t cách có trách nhi&#m, ng&#&#i thì không.

&# đây, có hai đi&#u c&#n l&#u ý:

Th&# nh&#t, tinh th&#n trách nhi&#m trong cách hành x&# quy&#n l&#c, m&#t m&#t, xu&#t phát t&# cá tính và ý th&#c, nh&#ng m&#t khác, l&#i c&#n đ&#&#c ki&#m soát t&# bên ngoài. Bi&#t đ&#&#c đi&#u đó, &# t&#t c&# các n&#&#c phát tri&#n, ng&#&#i ta luôn luôn c&# g&#ng xây đ&#ng và hoàn thi&#n h&# th&#ng ki&#m soát quy&#n l&#c c&#a gi&#i chính tr&# gia. Đ&# không có ai l&#m đ&#ng quy&#n l&#c, ngay c&# khi nhân danh tinh th&#n trách nhi&#m. Đó chính là lý do quan tr&#ng nh&#t đ&# bi&#n mình cho s&# t&#n t&#i c&#a các ch&# đ&# dân ch&# : ngăn ch&#n, ngay t&# đ&#u, s&# xu&#t hi&#n c&#a các tên đ&#c tài và b&#o chúa.

Th&# hai, &# Vi&#t Nam, ng&#&#i ta hay phê phán nh&#ng ng&#&#i ham quy&#n. &# Tây ph&#&#ng, ng&#&#c l&#i, ng&#&#i ta xem đó là đi&#u t&# nhiên. Không ai ng&#c nhiên hay chê bai các chính khách khi h&# bày t&# tham v&#ng quy&#n l&#c c&#a h&# . Ng&#&#i ta ch&# chê bai các chính khách thi&#u tham v&#ng và không dám ch&#p nh&#n th&# thách đ&# đ&#t đ&#&#c quy&#n l&#c. Ng&#&#i ta xem, ch&# riêng đi&#u đó thôi,

các chính khách &y đã không đ&#t cách đ&# tr&# thành nhà lãnh đ&#o.

Lãnh đ&#o đi li&#n v&#i trách nhi&#m. H&#n n&#a lãnh đ&#o và trách nhi&#m là m&#t.

Nh&#ng nh&#ng trách nhi&#m đó là gì?

L&#i ph&#i phân bi&#t hai lo&#i trách nhi&#m: Trách nhi&#m đ&#i v&#i b&#n thân và trách nhi&#m đ&#i v&#i ng&#&i khác. Làm lãnh đ&#o là nh&#n lãnh trách nhi&#m v&#i ng&#&i khác ch&# không ph&#i ch&# v&#i b&#n thân. Câu nói đã thành danh ngôn & Vi&#t Nam: “Không thành công cũng thành nhân”, th&#t ra, là câu nói c&#a m&#t ng&#&i th&#t b&#i. Đó ch&# là m&#t ch&#n l&#a cu&#i cùng c&#a nh&#ng ng&#&i có hoài bão và chí khí nh&#ng l&#i b&# đ&#y vào đ&#ng cùng. V&#i nh&#ng ng&#&i lãnh đ&#o, nghĩa là nh&#ng ng&#&i chi&#n th&#ng, đã có quy&#n l&#c trong tay, m&#c tiêu l&#n nh&#t là thành công ch&# không ph&#i là thành nhân. Đúng h&#n, & c&#&ng v&# &y, ng&#&i ta ch&# thành nhân khi, và ch&# khi, thành công. Không có gì đáng ng&#c nhiên khi nhi&#u nhà lãnh đ&#o th&#&ng t&# ra lo l&#ng v&# các di s&#n mà h&# đ&# l&#i sau bao nhiêu năm c&#m quy&#n cũng nh&# cách l&#ch s&# đánh giá v&# s&# nghi&#p c&#a h&#.

Cái g&#i là trách nhi&#m v&#i ng&#&i khác, & vai trò ng&#&i lãnh đ&#o qu&#c gia, có m&#t đ&#nh nghĩa rõ ràng: trách nhi&#m v&#i đ&#t n&#&c. Trách nhi&#m đó đ&#&c c&# th&# hóa tùy theo hoàn c&#nh, & đó, m&#t s&# v&#n đ&# n&#i b&#t lên, tr&# thành &u tiên, c&#n đ&#&c hoàn t&#t tr&#&c các v&#n đ&# khác. Nh&#ng dù hoàn c&#nh có thay đ&#i đ&#n m&#y thì n&#i dung chính c&#a trách nhi&#m đ&#i v&#i đ&#t n&#&c cũng là, tr&#&c h&#t, đáp &ng đ&#&c các nguy&#n v&#ng chính đáng c&#a qu&#n chúng. Qu&#n chúng đang quan tâm đ&#n v&#n đ&# kinh t&# nh&#t? - Kinh t&# s&# tr&# thành trách nhi&#m hàng đ&#u! Qu&#n chúng quan tâm đ&#n dân ch&# nh&#t? – Dân ch&# s&# tr&# thành trách nhi&#m hàng đ&#u!

H&#n n&#a, qu&#n chúng không ph&#i ch&# là nh&#ng ng&#&i dân đang s&#ng và đ&#n phòng phi&#u theo k&# h&#n mà còn bao g&#m c&# nh&#ng ng&#&i đã khu&#t và ch&#a ra đ&#i. V&#i nh&#ng ng&#&i đã khu&#t, t&#c v&#i ti&#n nhân, nhi&#m v&# quan tr&#ng nh&#t c&#a nhà lãnh đ&#o là ph&#i b&#o v&# di s&#n và truy&#n th&#ng. V&#i nh&#ng ng&#&i ch&#a và s&# ra đ&#i, nhi&#m v&# c&#a nhà lãnh đ&#o là ph&#i đ&# l&#i cho h&# m&#t di s&#n t&#t đ&#p h&#n cái di s&#n mà th&# h&# hi&#n t&#i đang có. Không có nhà lãnh đ&#o nào có th&# đ&#&c xem là có trách nhi&#m n&#u tiêu s&#ch c&# v&#n li&#ng c&#a con cháu, th&#m chí, đ&# l&#i cho con cháu nh&#ng gánh n&# do chính mình t&#o ra và không th&# tr&# đ&#&c.

Nh&# v&#y, nhi&#m v&# c&#a nhà lãnh đ&#o không ph&#i ch&# là gi&#i nh&#ng bài toán trong hi&#n t&#i mà còn ph&#i gi&#i c&# nh&#ng bài toán trong t&#&ng lai. Ng&#&i ta đòi h&#i nhà lãnh đ&#o ph&#i có vi&#n ki&#n là vì v&#y. Thi&#u vi&#n ki&#n, ng&#&i ta, may l&#m, ch&# là nhà qu&#n lý ch&# không ph&#i là nhà lãnh đ&#o.

Vi&#n ki&#n là nhìn xa v&# t&#&ng lai. T&#&ng lai l&#i là m&#t cái gì khá m&# h&#. B&#i v&#y, ng&#&i ta th&#&ng đòi h&#i & nhà lãnh đ&#o không ph&#i ch&# kh&# năng phân tích sâu s&#c mà còn m&#t ni&#m tin mãnh li&#t. Không có m&#t ni&#m tin mãnh li&#t, nhà lãnh đ&#o không th&# làm cho ng&#&i khác tin t&#&ng và theo mình.

Nhà lãnh đ&#o c&#n có vi&#n ki&#n. Nh&#ng h&# không đi vào t&#&ng lai m&#t mình. S&# khác bi&#t gi&#a m&#t nhà lãnh đ&#o và các nhà c&# v&#n c&#a h&# chính là & đi&#m đó. C&# hai đ&#u có th&# có vi&#n ki&#n, nh&#ng ch&# có nhà lãnh đ&#o là có kh&# năng t&#p h&#p l&#c l&#&ng đ&# bi&#n vi&#n ki&#n &y thành hi&#n th&#c. Có ba cách t&#p h&#p l&#c l&#&ng: c&#&ng b&#c, l&#a đ&#i và t&# nguy&#n. Cách th&# nh&#t và th&# hai là c&#a nh&#ng tên đ&#c tài. Cách th&# ba là c&#a các nhà lãnh đ&#o dân ch&#. T&#p h&#p đ&#a trên c&#&ng b&#c hay l&#a đ&#i, n&#u thành công, ch&# thành công trong ng&#n h&#n. Và cũng không bao gi&# tr&#n

Lãnh đạo và trách nhiệm

Tác Giả: Nguyễn Hoàng Quốc

Thứ Năm, 15 Tháng 12 Năm 2011 09:02

---

vấn. Chúng có sự tập hợp dựa trên tự nguyện, hình thành từ sự đồng thuận và sự đồng hành mới chắc chắn và lâu dài: ở đây người ta không chỉ tập hợp để có sự đồng ý mà còn tập hợp để có cả tâm huyết và trí tuệ.

Sự tập hợp dựa trên tự nguyện cần một điều kiện cần bổn: tin cậy. Trách nhiệm của nhà lãnh đạo là tạo đồng thuận và báo về sự tin cậy này. Để hoàn thành trách nhiệm này, nhà lãnh đạo có trách nhiệm khác: đi theo. Không thể có sự tin cậy nếu không có đi theo. Nhưng không thể có đi theo nếu không có sự hiểu biết hoặc cảm đoán sự phê phán. Trong lãnh vực chính trị, đi theo thực chất là dám đồng thuận trước các phê phán. Đó là nguyên tắc của dân chủ đồng thuận cũng là điều kiện của tin cậy, đồng thuận cũng là điều kiện để tập hợp lực lượng, nghĩa là, cũng chính là điều kiện để tạo nên sức mạnh cho nhà lãnh đạo.

Nhìn lại giai đoạn Việt Nam hiện nay, bạn thử nghĩ xem họ có phải là những người có trách nhiệm không?